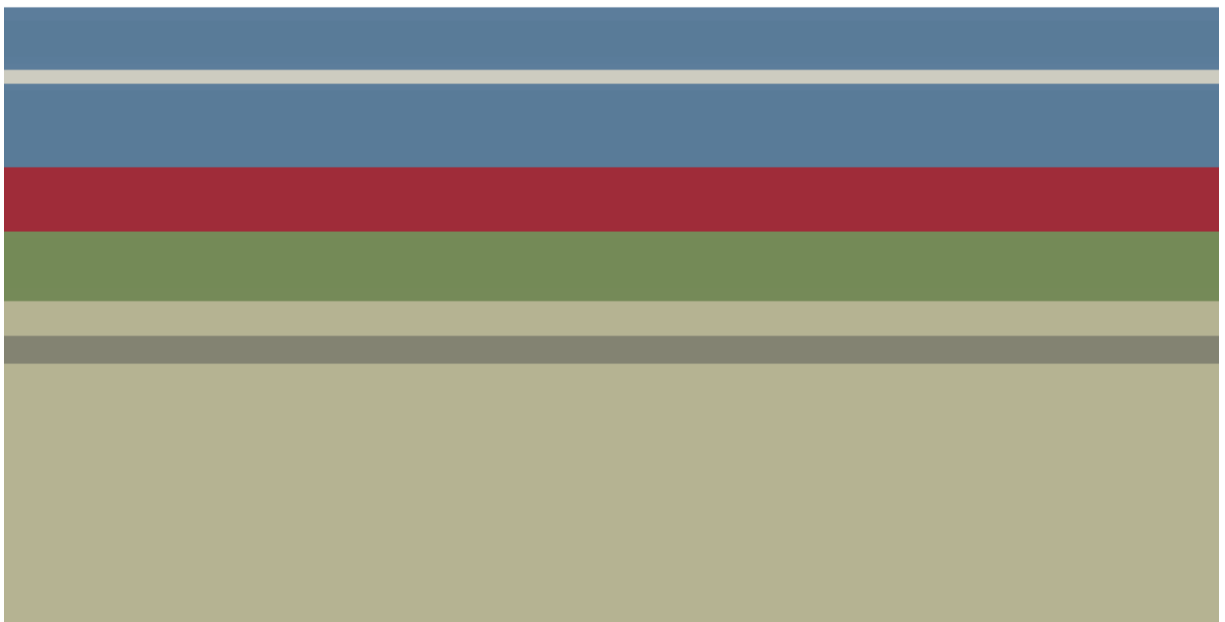

.txl

Paragraaf Lokale lasten

Paragraaf Lokale lasten

Waar gaat het over?

De paragraaf lokale lasten gaat over welke belastingen en leges de gemeente aan inwoners, bedrijven en anderen oplegt en wat de jaarlijkse opbrengsten hiervan zijn.

Inwoners en ondernemers op Texel dragen met het betalen van lokale belastingen en heffingen bij aan het welzijn, de leefbaarheid en de voorzieningen op ons eiland. Deze lokale belastingen en heffingen noemen we lokale lasten en zijn een belangrijk onderdeel van onze opbrengsten. Het geheel van lokale lasten is opgenomen in de belastingverordeningen die door de raad zijn vastgesteld. De hoogte van deze lokale heffingen hangt gedeeltelijk af van de ambities van de gemeente: hoe groter de ambities van het bestuur, hoe meer opbrengsten nodig zijn voor de uitvoering.

Bij lokale lasten onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier meteen een tegenprestatie tegenover staat
- Retributies (verplichte betalingen) heffen we als we een van onze bezettingen beschikbaar stellen. Of als we een dienst verlenen aan een persoon of onderneming. Bijvoorbeeld marktgelden.
- Leges zijn vergoedingen voor kosten die we maken voor administratieve handelingen. Bijvoorbeeld een paspoort aanvragen of vergunningen verstrekken

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Trends en ontwikkelingen

De belastingen en heffingen zijn in 2024 met 3% verhoogd conform de programmabegroting.

De waardeinstijging van onroerend goed heeft zich ook in 2024 voortgezet.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb) zijn op 1 januari 2024 in werking treden en deze hebben gevolgen voor de leges. Vooral nog is de Wkb alleen voor nieuwbouw in gevolgklasse 1. Een uitbreiding naar andere categorieën is voorlopig uitgesteld en wordt ook in 2025 niet voorzien. Dit betekent dat de verschuiving van taken en werkzaamheden van de gemeente naar de private marktpartijen (kwaliteitsborgers) een aanzienlijk kleinere omvang heeft dan aanvankelijk was voorzien. Dit heeft ook gevolgen voor de daarmee samenhangende leges.

De leges voor 2024 zijn zoveel als mogelijk financieel neutraal overgezet in de Legesverordening 2024. Hierbij is aangegeven dat op basis van de feitelijke gegevens opnieuw een beoordeling van de legesbedragen moet worden gemaakt. Bij aanbidding van de Legesverordening 2025 is aangegeven dat het jaar 2024 onvoldoende feitelijke informatie heeft opgeleverd om een nieuwe beoordeling van de legesbedragen te maken.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Dat is in het jaar 2024 gelukt.

Kwijtscheldingen

Mensen met de laagste inkomens kunnen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen vragen. In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan echter in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan. Sinds 2023 hanteren wij het maximale bedrag aan financiële vermogensvrijstelling. De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het waterschap toetst alle verzoeken en verstrekt de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking voor de belastingbetaler is dat maar één keer een verzoek hoeft te worden ingediend.

Berekening kostendekkendheid leges

Titel 1 Algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakvel d	Overhea d	Totale kosten	Totale opbrengste n	Kostendekki ng
Paragraaf	1	Burgerlijke stand	€ 33.179	€ 28.391	€ 61.570	€ 55.133	89,55%
Paragraaf	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 135.341	€ 61.675	€ 197.016	€ 179.088	90,90%
Paragraaf	3	Rijbewijzen	€ 31.879	€ 21.368	€ 53.247	€ 45.542	85,53%
Paragraaf	4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	€ 11.294	€ 14.906	€ 26.200	€ 10.403	39,71%
Paragraaf	5	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	6	Vastgoedinforma tie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	7	Overige publiekszaken	€ 2.070	€ 1.035	€ 3.105	€ 2.041	65,71%
Paragraaf	8	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	9	Bijzondere wetten	€ 54.460	€ 62.168	€ 116.628	€ 74.960	64,27%
Paragraaf	10	Diversen	€ 968	€ 1.278	€ 2.246	€ 1.924	85,66%
Kostendekking Hoofdstuk 1			€ 269.191	€ 190.821	€ 460.012	€ 369.091	80,24%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen, zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan en mag niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;

5. Kosten van druk- en bindwerk;

6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Titel 1:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 88,09% geprognoseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 80,24%.

Titel 2 Dienstverlening vallen onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Paragraaf	1	Algemene bepalingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	2	Voorfase	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	€ 459.234	€ 478.463	€ 937.697	€ 1.089.999	116,24%
Paragraaf	4	Activiteiten met betrekking tot cultuur erfgoed en werelderfgoed	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	5	Milieubelasten activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	6	Lozingsactiviteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	7	Aanlegactiviteiten	€ 1.140	€ 1.246	€ 2.386	€ 3.067	128,49%
Paragraaf	8	Overige activiteiten	€ 292	€ 320	€ 612	€ 944	154,25%
Paragraaf	9	Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	10	Gelijkwaardigheid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	11	Overige tarieven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	12	Modaliteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Paragraaf	13	Verminderings	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%

Paragraaf	14	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0%
Kostendekking hoofdstuk 2			€ 460.666	€ 480.029	€ 940.695	€ 1.094.010	116,30%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan en mag niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten commissie Ruimtelijke (kwaliteit);
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Titel 2:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 93,96% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 116,30%.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Paragraaf	1	Horeca	€ 13.988	€ 15.468	€ 29.456	€ 23.593	80,10%
Paragraaf	2	Seksbedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	3	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	4	Organiseren evenement of markt	€ 72.870	€ 75.394	€ 148.264	€ 13.218	8,92%
Paragraaf	5	Standplaatsen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	6	Huisvestingswet 2014	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Paragraaf	7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%

Kostendekking Hoofdstuk 3	€ 86.858	€ 90.862	€ 177.720	€ 36.811	20,71%
---------------------------	-------------	----------	--------------	----------	--------

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan en mag niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting titel 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Titel 3:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 19,89% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 20,71%.

Samenvatting Titel 1, 2 en 3

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking hoofdstuk 1	€ 269.191	€ 190.821	€ 460.012	€ 369.091	80,24%
Kostendekking hoofdstuk 2	€ 460.666	480.029	€ 940.695	1.094.010	136,55
Kostendekking hoofdstuk 3	€ 86.858	€ 90.862	€ 177.720	€ 36.811	20,71%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 816.715	€ 761.712	€ 1.578.427	€ 1.499.912	95,03%

Conclusie

Voor de gehele legesverordening is bij de begroting uitgegaan van een kostendekkendheidspercentage van 81,07%. Op jaarrekeningbasis is dit uitgekomen op 95,03%.

Deze procentuele stijging van de kostendekkendheid komt met name doordat er voor grote projecten vergunningen zijn aangevraagd waarbij de leges een % zijn van de bouwsom, het percentage kostendekkendheid is voor hoofdstuk 2 het hoogste dus wordt het gemiddelde hoger.

Welke belastingen, heffingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving	Werkelijke opbrengst 2023	Geraamde opbrengst 2024 (na wijziging)	Werkelijke opbrengst 2024
A. Afvalstoffenheffing	€ 2.147.866	€ 2.313.895	€ 2.287.182
B. Reinigingsrechten voor bedrijven	€ 33.066	€ 27.500	€ 27.500
C. Forensenbelasting	€ 1.340.163	€ 1.335.829	€ 1.332.442

D. Havengelden	€ 140.231	€ 163.822	€ 174.185
E. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	€ 1.723.317	€ 1.467.367	€ 1.499.857
F. Lijkbezorgingsrechten (incl. huuropbrengsten graven)	€ 70.490	€ 69.414	€ 64.082
G. Marktgelden	€ 13.288	€ 20.845	€ 15.237
H. OZB woningen	€ 1.270.760	€ 1.232.052	€ 1.333.160
I. OZB niet woningen	€ 798.315	€ 878.790	€ 828.487
J. Parkeerbelastingen (incl. vergunningen en boetes)	€ 4.633.750	€ 4.577.025	€ 4.610.691
K. Precariobelasting	€ 159.102	€ 154.613	€ 164.678
L. Reclamebelasting	€ 81.564	€ 106.090	€ 104.489
M. Rioolheffing	€ 3.511.275	€ 3.621.020	€ 3.632.418
N. Toeristenbelasting/watertoeristenbelasting	€ 8.507.884	€ 9.000.000	€ 9.314.147

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst.

ad a+b In 2024 heeft er alleen inzameling bedrijfsafval plaatsgevonden voor de gemeentelijke onderdelen haven en gemeentehuis. Per saldo zijn de opbrengsten € 2.350.256 voor afvalstoffenheffing, baten beerputten/vetvangers en opbrengst bedrijfsafval € 26.139 lager dan geraamd. De kostendekking (inclusief werkelijk gecompenseerde BTW en inclusief toegerekende overhead) is 97,25%.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht bedrijven	Directe kosten (incl. compensabele BTW)	Loonkosten	Overhead	Baten incl. beerputten/vetvangers	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	€ 1.848.800	€ 399.795	€ 168.224	€ 2.350.256	97,25 %

ad c Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. De heffing van de forensenbelasting is gebaseerd op de WOZ-waarde. Jaarlijks zijn er verhuurobjecten die vanuit deze heffing naar de Toeristenbelasting gaan en andersom. De opbrengsten fluctueren daardoor. In 2024 lag de opbrengst zeer dicht bij de prognose.

ad d Onder de naam "havengeld" wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven.

ad e Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo'n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De werkelijke opbrengsten zijn € 32.490 hoger dan begroot, met name door meer gerealiseerde leges bij de reisdocumenten.

Leges	Taakveld	Overhead	Totale kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
-------	----------	----------	---------------	--------------------	---------------

Kostendekkendheid totale tarieventabel	€ 816.715	€ 761.712	€ 1.578.427	€ 1.499.912	95,03%
--	-----------	-----------	-------------	-------------	--------

ad f De gemeente kent een verordening lijkbezorgingsrechten. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen.

ad g De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren.

ad h/i Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting.

- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari in een bepaald jaar eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt de aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.
- De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze WOZ waarde wordt ook gebruikt door de belastingdienst (eigen woning forfait) en het waterschap (grondslag heffing).
- De totale opbrengst OZB (woningen/niet woningen) is € 50.000 hoger dan geraamd.

Voornaamste oorzaken:

- Oplevering van nieuwbouwwoningen.

- Toekenning verzoeken (fiscale) omzetting van Niet-Woningen naar Woningen grondslag.

ad j De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. De parkeeropbrengsten zijn € 33.000 hoger dan de (bijgestelde) begroting.

ad k De gemeente heft precariobelasting indien derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden.

ad l Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van de inning doorbetaald aan een vereniging van ondernemers in Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven. De hogere opbrengsten zijn toe te schrijven aan het minder leegstand. De hogere opbrengsten worden verrekend en heeft derhalve geen financiële consequenties voor de gemeente.

ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. Het tarief is een vast bedrag per aansluiting.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	€ 2.652.442	€ 668.738	€ 311.238	€ 3.632.418	100 %

ad n De gemeente heft toeristenbelasting. De raad heeft besloten de toeristenbelasting voor 2023 per overnachting vast te stellen op € 2,30. De opbrengst over 2024 is € 314.000 hoger dan begroot door verbeterde bezettingsgraden dan verwacht en anderzijds door een positieve overloop uit vorige jaren.

Vergelijking lokale lastendruk regio 2024

Het Coelo (centrum voor onderzoek naar de economie van de lagere overheden) stelt jaarlijks een Atlas van de lokale lasten op. Daarin beschrijft het centrum de ontwikkelingen van de belastingen van de decentrale overheden, waarbij de nadruk ligt op de woonlasten voor huishoudens. Dit gaat om de OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. In onderstaand overzicht is op basis van belastingjaar 2024 een vergelijking gemaakt van de gemiddelde woonlasten van Texel met omliggende gemeenten in de Wadden en de Noordkop.

Hoe lager het nummer op de ranking (kolom 4), hoe lager de lokale lasten zijn. Uit de benchmark blijkt dat de gemiddelde woonlasten op Texel lager liggen dan het landelijke gemiddelde. In de regio heeft alleen Ameland lagere woonlasten.

Gemeente	Lasten (€) eph* (Coelo 2024)	Lasten (€) mph* (Coelo 2024)	Rangnummer mph (Coelo 2024)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2024)	OZB tarief niet-woningen (%) (Coelo 2024)	Gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (CBS 2024)
Nederland (gem)		994		0,0909	0,3272	379.000
Regionaal						
Ameland	603	686	3	0,0672	0,2731	348.000
Den Helder	748	912	85	0,1001	0,8376	242.000
Hollands Kroon	824	938	110	0,092	0,3408	355.000
Schagen	997	1.055	250	0,1112	0,4214	359.000
Schiermonikoog	842	979	171	0,0983	0,4019	405.000
Terschelling	873	873	55	0,088	0,67	437.000
Texel	661	798	17	0,0322	0,1285	395.000
Vlieland	735	882	60	0,0662	0,4173	402.000

